

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра фінансів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
Протокол № 11 від “16” травня 2024 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 13 від “16” травня 2024 р.
Завідувач кафедри
Наталія ШВЕЦЬ

”РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Корпоративні фінанси»
Лариса ОЛІЙНИК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ**

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Корпоративні фінанси»

Факультет (ННІ) Економічний

Розробники: к.е.н., доцент Стороженко О.О.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни Фінанси підприємств

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Освітня програма	«Корпоративні фінанси»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота)	Курсова робота	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	2	3
Семестр	2	6
Лекційні заняття	30 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10 год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	60 год.	130 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, завдання та компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: набуття та закріплення практичних навичок щодо формування та використання фінансових ресурсів у процесі фінансово-господарської діяльності підприємства, навчити майбутніх фахівців вправно орієнтуватися та приймати відповідні управлінські рішення щодо фінансування суб'єктів підприємницької діяльності в рамках, визначених в Україні нормами фінансового законодавства.

Завдання полягають у:

- з'ясуванні сутності фінансових ресурсів підприємств, методів та джерел їх формування, організації фінансової діяльності підприємств;
- набутті навичок здійснення розрахунків грошових надходжень, прибутку і його розподілу, впливу оподаткування на використання прибутку, визначенні потреби в оборотних коштах, джерел фінансування відтворення основних виробничих засобів;
- оволодіння методами оцінки фінансового стану, фінансового планування, санації підприємств.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері корпоративних фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР24. Знати і вміти застосовувати на практиці методи та інструменти ідентифікації та розв'язання проблем в сфері корпоративних фінансів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	У тому числі					
л			п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Грошові розрахунки і грошові надходження підприємств														
Тема 1. Основи фінансів підприємств	1	9	2	2			5							
Тема 2. Грошовий оборот та сфери застосування готівкових і безготівкових розрахунків на підприємстві	2	9	2	2			5							
Тема 3. Зміна вартості платежів в часовому інтервалі	3	9	2	2			5							
Тема 4. Грошові потоки, доходи і витрати Підприємств	4-5	11	2	4			5							
Разом за змістовим модулем 1		38	8	10			20							

Змістовий модуль 2. Формування фінансових результатів господарювання та організація оборотних засобів на підприємстві													
Тема 5. Формування і розподіл прибутку на підприємстві	5-6	11	3	3			5	7	2				5
Тема 6. Оподаткування підприємств	7	9	2	2			5	5					5
Тема 7. Фінансові аспекти формування та руху оборотних активів	8-9	11	3	3			5	8	1	2			5
Тема 8. Кредитування господарської діяльності агропромислових підприємств	9-10	9	2	2			5	6		1			5
Разом за змістовим модулем 2		40	10	10			20	26	3	3			20
Змістовий модуль 3. Фінансування основних засобів, фінансовий стан, фінансове планування та фінансова санація підприємств													
Тема 9. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	11-12	11	3	3			5	13	1	2			10
Тема 10. Фінансове планування на підприємстві	12-13	11	3	3			5	12		2			10
Тема 11. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства	13	10	3	2			5	12	2				10
Тема 12. Фінансова санація та банкрутство підприємств	14	10	3	2			5	11	1				10
Разом за змістовим модулем 3		42	12	10			20	48	4	4			40
Усього годин	15	120	30	30			60	120	10	10			100
Курсова робота з фінансів підприємств			-	-	-		-						
Усього годин	15	120	30	30			60	120	10	10			100

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи фінансів підприємств	2
2	Грошовий оборот та сфери застосування готівкових і безготівкових розрахунків на підприємстві	2
3	Зміна вартості платежів в часовому інтервалі	2
4	Грошові потоки, доходи і витрати підприємств	4
5	Формування і розподіл прибутку на підприємстві	3
6	Оподаткування підприємств	2
7	Фінансові аспекти формування та руху оборотних активів	3
8	Кредитування господарської діяльності агропромислових підприємств	2
9	Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	3
10	Фінансове планування в аграрних підприємствах	2
11	Комплексна оцінка фінансового стану підприємства	3
12	Фінансова санація та банкрутство підприємств	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи фінансів підприємств	5
2	Грошовий оборот та сфери застосування готівкових і безготівкових розрахунків на підприємстві	5
3	Зміна вартості платежів в часовому інтервалі	5
4	Грошові потоки, доходи і витрати підприємств	5
5	Формування і розподіл прибутку на підприємстві	5
6	Оподаткування підприємств	5
7	Фінансові аспекти формування та руху оборотних активів	5
8	Кредитування господарської діяльності агропромислових підприємств	5
9	Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	5
10	Фінансове планування в аграрних підприємствах	5
11	Комплексна оцінка фінансового стану підприємства	5
12	Фінансова санація та банкрутство підприємств	5

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові роботи;
- інші види.

6. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (тезування, анотування, рецензування, складання реферату чи доповіді);
- відео метод (дистанційний, мультимедійний, веб-орієнтований тощо);
- самостійна робота (виконання завдання);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти;
- інші види.

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- презентації;
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/index.php?categoryid=189&browse=courses&perpage=20&page=1>);
- *Фінанси підприємств: методичні матеріали для вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми навчання освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».* / Укл. О.О. Стороженко. Київ: НУБіП України. 2024.

10. Рекомендовані джерела інформації

- Бедриниць М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
- Каламбет С.В., Іванов С.В., Півняк Ю.В. Фінанси підприємств. Практикум: Навч. посіб. Дніпропетровськ: ДНІПРО, 2020. 240 с.
- Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.П., Чубка О.М. Фінанси підприємств: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
- Лемішко О.О. Теоретико-концептуальний базис та напрями удосконалення фінансової політики відтворення капіталу в агросекторі: монографія. Київ: НУБіП України, 2021. 620 с.
- Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. Посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 262 с.
- Сокуренько В.В., Швець Д.В., Бортник С. М., Ткаченко С.О. Фінанси підприємств: підручник. Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків: ХНУВС, 2022. 292 с.
- Стороженко О.О. Теоретичні аспекти формування, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємств в сучасних умовах. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки».* 2018. Випуск 29/2018. С. 133-137.

12. Чмерук Г.Г., Стороженко О.О. Сутність та визначення фінансових відносин суб'єктів господарювання. *Держава та регіони*. Серія: «Економіка та підприємництво». 2018. № 5 (104). С.91-100.

13. Чмерук Г.Г., Стороженко О.О. Трансформація фінансових відносин суб'єктів господарювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Економічні науки». 2019. № 34 (104). С. 129-134.

14. Чмерук Г.Г., Стороженко О.О. Специфіка організації економічних відносин суб'єктів господарювання в умовах цифровізації економіки. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 39/2020. С. 409-417

Інформаційні ресурси

1. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
3. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
4. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. URL: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.
5. Офіційний портал Державної податкової служби України. URL: <http://sts.gov.ua/>.
6. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Офіційний веб-сайт Державної фінансової інспекції України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
8. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
9. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. URL: <http://www.minregion.gov.ua>.
10. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>.
11. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.